

HEISMONTØREN

Nr. 1-2008 Årgang 40

Medlemsblad for Heismontørenes Fagforening

Leder av HMF, Rune Larsen

Innhold

HMF avd/klubb	1-2
HMS	3
Overenskomsten er hellig	4
Sosial dumping	5-7
Seier for ett helhetlig heisfag i læreplanarbeidet	7
Ulykka i Marstrandgata	8
Forbrukermakt mot sosial dumping	8-9
Bilder fra et sørvisbesøk en varm vinterdag i Sør-Varanger	9
Mannen som skapte norsk heisbransjes største og eldste Døgnflue.	10-13
Ulykker i 2007	14
Nytt heiskonsept fra HK-Service A/S	16
Fra sjakta	19

Hovedmodellen

Forhandlingsresultatet kan grovt sett deles i to. Del en er den framtidige og prinsipielle ordningen, som blir gjeldende for de som er født i 1963 og seinere. Det andre er, med all sin finurlighet, en overgangsordning fram til hovedmodellen trer i kraft.

Hovedmodellen (for 1963-årskullet og de som er yngre) innebærer en 100 % tilpasning til pensjonsforliket på Stortinget.

- Alleårsregelen skal også gjelde AFP-tillegget. "Potten" opparbeides med en opptjeningsprosent på 0,314 av lønna fram til 62 år.
- Potten skal delingstallbehandles, som i folketrygden. Dvs. at det årlige beløpet blir mindre jo tidligere det tas ut og vise versa. Du skal altså tape, ikke bare folketrygdens pensjon, men også AFP-tillegg ved å gå av tidlig framfor å stå i arbeid. Trappetrinnsmodellen opprettholdes og forsterkes.
- Du kan jobbe fullt ut ved siden av pensjon og AFP-tillegg uten avkorting
- Levealderjustering skal gjelde fullt ut

Ovegangsordningene

- AFP-tillegget beregnes som i hovedmodellen, med 0,314 prosent av lønna.
- Det gis et skattefritt tillegg på 10.000 kroner for de som går av på 62 år. Beløpet høynes ved seinere uttak.
- Tillegget gjelder for de som er født i 1948 og fram til 1953. Det utfases for årskullene mellom 1954 og 1962
- Levealderjusteringa blir gjeldende, men mindre brutal enn regjeringas opprinnelige forslag. I stedet for en avkorting på 1% for hvert år etter 1943-årskullet blir det 0,5%.
- Det ser ut til at de som er født i 1953 og tidligere får en garanti om at dagens utregningsmetode kan benyttes (besteårsregelen) hvis den nye modellen gir mindre utbetaling. (Men levealderjusteringa blir som over.)

Det skal lønne seg å jobbe!

I alle gladmeldinger på radio og TV er det overgangsordningene som blir kommentert, ikke hovedmodellen. Denne overgangsordning for middelaldrende er noe mindre dårlig enn regjeringas opprinnelige forslag. Men for disse vil det også være tap gjennom levealderjustering og innfasing av alleårsregelen. Å gå av tidligere betyr tap!

Med dette forslaget går AFP fra å være en tidligpensjonsordning for dem som ikke orker å jobbe til 67 år, til å bli et belønningssystem for dem som orker å stå lenge i jobb.

De av LOs medlemmer som er yngre enn 45 år i dag får en AFP-ordning som er langt dårligere enn dagens. De rammes av Alleårsregelen og kravet om å jobbe lenger dersom gjennomsnittelig levealder går opp. For dem inneholder ny AFP ingen kompensasjon for levealderjustering.

Regjeringens krav om at alle skal kunne ta ut AFP, også de som har full lønnsinntekt etter 62, vil fullt innfas et øke de årlige kostnadene med mer enn 6 milliarder.

Dette er et krav som kommer fra Storting og regjering, ikke fra fagbevegelsen.

Regjeringen er villig til å legge milliarder på bordet, bare de får prioritere mindretallet som står i full jobb til 67 år eller lenger.

Dersom evaluering av ny AFP innen 2017 åpner for omkamp om alleårsregelen og bruken av den usosiale levealderjusteringa, melder vi oss gjerne på den omkampen. Avtalen åpner bare for å vurdere behovet for endring av ytelsens størrelse, altså at vi skal betale for AFP nok en gang.

AFP-aksjonen kommer ikke til å gå ut med oppfordring om å stemme ja eller nei.

AFP-aksjonens oppgave har vært og er å informere om konsekvensene av Stortingets pensjonsforlik og forsvare innholdet i AFP. AFP-aksjonens målsetting er å bidra til at folk tar standpunkt på bakgrunn av fakta.

HMF har hatt debatter om resultatet, og som følge av dette anbefaler vi at resultatet får et "nei"-svar. Dette blant annet fordi vi ikke kan ofre de yngres pensjon og AFP i framtida, til fordel for en kortsiktig løsning.

HEISMONTØREN

Redaktør: Geir Løkke

I redaksjonen: Tor Erik Lundberg

Forsidebildet: Geir Løkke

Nr. 1—april 2008

Redaksjonell adresse:
HEISMONTØREN
Schweigaards gate 34 f, oppgang 2
0191 Oslo
Telefon: 22 17 45 50
Telefax: 22 17 45 53
E-post: heis@heis.no

Årgang 40

Layout og foto: Redaksjonen
Ettertrykk anbefales når kilde er angitt.
Sats og trykktjeneste: 07 Gruppen AS, Oslo
Opplag: 1100
Redaksjonen er avsluttet 17. april 2008
Neste nummer: juni 2008
Neste deadline: 1. juni 2008

Stavangeravdelinga

Jan Refsnes

Det har blitt avholdt årsmøte i Rogaland og styret for neste år er:

Leder: Jan Refsnes

Nestleder: Ivar Kvæven

Sekretær: Fredrik Mikkelsen

Kasserer: Morten Oftedal

Styremedlem: Hans Endresen

Ellers er det som vanlig her i vest. Det regner, det blåser, mye arbeid og lite trivsel på arbeidsplassen på grunn av bråket rundt overenskomsten. Rogaland

land HMF forstår ikke at HLF kan være tjent med at det bevisst legges opp til uro i bransjen. Vi kan heller ikke se at HLF kan være tjent med å ha en ledelse som ikke ser på alle alternativer ved vurdering av EØS-avtalen, tjenestedirektiv og innleie av utenlandsk arbeidskraft, men lar seg lede av personer som kun har profitt og egennytte som ledersnor. Jeg selv begynner å bli mektig forbannet over at Geir Hansen skal være den som klarer å sette dagsorden på hvordan min arbeidsdag skal være.

Norge er et velregulert samfunn. Vi har en god fagutdanning, vi har tariffavtaler og overenskomster. Med det følger det trygghet og selvstendighet. Det igjen

gjør at norske arbeidsfolk er effektive og lønnsomme. La det være helt klart. Vi er ikke imot utenlandsk arbeidskraft. Den trenger vi i dag på alle plasser i arbeidslivet, men det kan ikke være slik at norsk lov og regler skal settes til side av den grunn. Da mister vi jo ett av våres største fortrinn som arbeidsfolk, nemlig den tryggheten vi trenger for å utføre et godt stykke arbeid.

Rart at ikke Geir Hansen skjønner det, som selv har vært heismontør og tilitsmann.

Østfoldavdelinga

Tor Erik Lundberg

Det har vært dårlig med skiføre i Østfold i vinter, bare to hele dager med snø til enkeltes glede og andres fortvilelse. Vinteren har istedenfor vært fylt med frustrasjonene over at DSB deler ut "fagbrev" over en lav sko, uten å være kritiske til hvilken kompetanse de faktisk har fra hjemlandet. HK-service har fått godkjent sine ungarene til selvstendig arbeid på heis, og det med HLF sin velsignelse. Det kan jo godt tenkes at disse ungarene har den kompetansen som kreves, men da må dette dokumenteres og vises ved at de avlegger fagprøve. Vi forventer at HLF følger overenskomsten, og vi ønsker oss en ryddig og seriøs bransje.

Nå står våren for tur og det gjør også tariff-forhandlinger, det er i år samordnet oppgjør, med AFP som hovedkrav. Et viktig og rettferdig krav om at sliterne kan velge å gå av ved fylt 62 med en pensjon å leve av. I skrivende stund er det brudd mellom LO og NHO og kravene går til meklings. Det er mulighet for at det kan bli streik i begynnelsen av april.

Både Kone, Reber og Otis ser ut til å ha mer enn nok å gjøre i Østfold i tiden fremover med både nymontasje, ombygging og service. Det meldes også om andre aktører, TKS har levert flere skruheiser i fylket.

Trondheimsavdelinga

Øystein Jevnaker

Årsmøtet i distriktet er rodd vel i havn, og styret i Trondheim er som følger:

Verv	Navn	Firma
Leder, 1 år	Roar Strand	Schindler
Nestleder, 2 år	Edmund Berget	Kone
Nestleder, 2 år	Vidar Nordtvedt	Schindler
Sekretær, 1 år	Øystein Jevnaker	Schindler
Kasserer, 2 år	Tore Schei	Otis
Studieansvalig, 1 år	Frank Storhaug	Schindler
Hovedverneombud, 2 år	Gaute Finstad	Schindler
Lærlingrepresentant, 1 år	Linn Kamilla Linberg	Otis
Styremedlem 1, 2 år	Rune Buarø	Thyssen
Styremedlem 2, 1 år	Jan Olav Fikse	Otis
Styremedlem 3, 1 år	Kim Markussen	Kone
Vara, 1 år	Ole Morten Pedersen	Schindler
Vara, 2 år	Sigbjørn A. Schanke	Otis
Dessitor, 1 år	Jomar Neverås	Schindler
Dessitor, 2 år	Richard Audal	Kone
Valgkomité leder, 1 år	Kurt Andersen	Otis
Valgkomité, 1 år	Jomar Leraand	Schindler
Valgkomité, 1 år	Trond Støkkan	Kone

Så godt som alle representantene i Trondheims-styret har deltatt på HMF-skolen. Klarer styret sentralt, eller andre distrikt, å slå dette tro? Eller er trønderne best her og....?

Ta utfordringen!

Vi har fått en ny montør i våre rekker, Alexander Grøtvedt fra Otis har tatt prøven med "meget godt bestått". Neste læregutt ut er Dag Øystein Myhrer fra Kone.

Erik Brostrøm (Reber) har tatt initiativ til Gokart på Rudskogen, og inviterer de andre klubbene til å delta. Så sett av fredag 27. juni kl 1500. Vi fortsetter med sosial sammenkomst på kvelden.

Vestfold / Telemark

Terje Leon Del Toro Haugen

Her i Vestfold / Telemark går det sin skjeve gang. Undertegnede har blitt ny leder for avdelinga etter at Ståle Hovland trappet ned ved forrige årsmøte. Han rykket ned til nestledervervet og jeg rykket ett steg opp. Ståle nøyer seg ikke med det, for nå forlater han forninga helt etter at han har fått seg

ny jobb i Heiskontrollen. Vi takker ham for lang og god innsats og ønsker ham lykke til videre.

Ellers så vil jeg takke HLF for att de innimellom, med sine STØNT, får opp engasjementet blant medlemmene. Jeg vil bare sitere den kjente artisten "Bjørn Jens" og si til HLF: "Nå må du pinadø skjerpe deg litt, og begynn og tenk". En har ikke lov til å kjøre bil i Norge, selv om du har kjørt uten lappen i x antall år. I Norge må vi vise at vi har den rette teoretiske og praktiske opplæringen, så kan vi avlegge prøve. DSB burde samarbeide med Opplæringsnemndene, for å sikre at folk som sier de har vært fagarbeider i et annet land har den rette opplæringen og kompetansen. Hvis ikke blir det diskriminering av nordmenn, og spesielt læringer.

Tilbake til avdelingen så er det varierende arbeidsmengde i de forskjellige avdelingene, noen har mye å gjøre, mens andre må ut å reise. Det kan

f.eks være styrt fra firmaenes side, med oversalg i enkelte områder.

Ståle har prata om været når han har rapportert til Heismontøren, så det får vel jeg også gjøre. Det har vært en snøfattig vinter i de kystnære områdene, grønne plener og fritt for tele. Det kribler vel i båtfolket etter å komme seg utpå vannet. Men husk det kan fort komme en halvmeter med snø enda, eller kanskje "mer".

Håper på en snarlig og fornuftig løsning på problemene i bransjen og i lønnsoppgjøret.

Minner også om att Heiscupen arrangeres i Skjærgårdshallen Langesund den 25. oktober med overnatting og bankett på Badeparken Hotell.

Vil med dette ønske alle en god påske, og vår.

Kone-klubben

Ronny Solberg og David Andersen

Styreseminar for Kone-klubben

14. - 15. februar ble det avholdt styreseminar for ledende avdelingsmontører samt klubbstyret i Kone-klubben. Vi klarte å samle sammen folk ifra 15 avdelingene og ble i alt 26 personer. Stedet hvor seminaret ble avholdt var Vettre Hotell, rett utenfor Oslo.

Dagsordenen som var satt, ble noe omgjort p.g.a. HLF's brudd på overenskomsten, og det ble naturligvis mye diskusjon rundt dette. Andre saker som ble tatt opp var årsmøtesaker, innleie, AFP og hvordan arbeidssituasjonen er ute i de forskjellige avdelingene.

Seminaret ble en suksess og det ble derfor bestemt å avholde et nytt møte allerede den 3. - 4. april. Dette møtet vil blant annet omhandle lokale forhandlinger, montørtreff, samt saker som avdelingene utenfor Oslo tar med seg inn til diskusjoner.

Otis-klubben

Thomas Skoglund

Otisklubben hadde 23.februar årsmøte hvor valgkomiteen hadde skaffet nye yngre krefter og noen eldre travere.

Det nye styret består av:

Hovedtillitsvalgt Thomas Skoglund

Nestleder Bjarne Sælen

Klubbleder Oslo Tommy Rønning

Sekretær Markus Hansen

1. Styremedlem Bengt Olof Andersson

2. Styremedlem Kristoffer Waarhus

Årsmøtet ble denne gang avholdt på Hafjell, med følge hele helgen, hvor vi

hadde en sammenkomst for alle på Hunderfossen vinterpark. Omvisning i Iskatedralen, Ishotellet, Isbaren med kald drikke, Eventyrslottet samt Erotiske folkeeventyr. Deretter brakte ferden oss videre til Fossekroa for mat og god drikke.

Uniheis-klubben

Eivind S. Solsvik

I Uniheis har vi etter nyttår ikkje hatt innleigd arbeidskraft.

Det er blitt ansatt to heismontører; Patrick Simonsen og Carl G.E. Nystrøm – Velkommen skal dykk vera!

Det er godt å få fleire med på laget, for 2008 ser ut til å bli enda eit år med mykje Mitsubishi-nymontasje. Underteikna er for tida i pappapermisjon.

Overenskomsten er hellig!

Rune Larsen

Vi har gjennom en periode vært vitne til at overenskomsten har blitt tukla med av enkelte firmaer. Dette tolereres ikke, det har diskusjonene i HMF bevist! Brudd på overenskomsten blir ikke nådig mottatt av medlemmene, og dette har vi stått på.

Dessverre har det vist seg at elementær opplæring i hva overenskomsten er, og hvilken betydning den har, har vært ekstremt nødvendig ovenfor HLF. At det var så mye kunnskapsløshet rundt overenskomsten fra HLFs og enkelte direktørers side var en urovekkende oppdagelse. Det er da ikke rart at det blir nødvendig med skolering ovenfor arbeidsgiverne.

For HMF er det tilnærmet ubetydelig hvem som bryter overenskomsten. Bare det at det blir gjort betyr en kampsituasjon! Overenskomsten «eies» av begge parter, og den ene part kan ikke selv velge å ikke forholde seg til nedskrevet enighet i overenskomsten.

Vi har en endret situasjon i samfunnet med utenlandsk arbeidskraft. Dette har sikkert vært nødvendig kapasitetsmessig for noen bedrifter. Denne situasjonen må bransjen ta hele sammen. Det har vi erfaring med. Utenlandsk arbeidskraft er dessverre ofte et likhetstegn med sosial dumping, men bransjen har inngått avtaler på bedriftene at disse ikke skal ha ringere lønns og arbeidsvilkår enn fastsatt, og at overenskomsten og lokale avtaler er gjeldende. HMF har stått sterkt på dette synet. Derfor kan arbeidsgiverne så langt takke HMF for at de ikke har valgt en annen linje og risikert en mediasak på utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Men husk; HMF har friskt i minne at Schindler ble bøtelagt med 150.000.- kroner av de øvrige HLF bedrifter. Schindler gjorde avtale om ordentlige forhold for de utenlandske arbeiderne som firmaet ville ha behov for å leie inn på grunn av arbeidsmengden. Vi har hatt kamp på temaet sosial dumping!

Når bedrifter innen HLF bryter overenskomsten, så er dette enormt mer alvorlig. Da må de bedrifter som har bidratt til bruddene og dermed bidratt til å gjøre det til en bransjesak, bøtelegges med mye mer for dette som er mye verre. HLF må legge seg på et nivå av botstørrelse som har en preventiv virkning internt. Da bør bedriftene som bryter overenskomsten, denne gang bestemmelser i § 1, sette boten minst opp til 750.000 kroner. Fordelingen mellom aktuelle bruddbedrifter skal vi overlate til HLF, men de må gjerne få tips fra oss om hvilke to bedrifter vi mener er aktuelle til å fordele boten! Da følger de tidligere praksis internt, om avstraffelsesmetode?!

Den endrede situasjonen med utenlandsk arbeidskraft, endrer ikke på HMF mening om at de er velkomne til å jobbe sammen med oss. Vi har en del retningslinjer i vår bransje som regulerer flere forhold for bransjen, og dette er mellom partene.

Noen i HLF henviser til DSBs godkjenning av heismontører fra andre land. HLF hevder overraskende nok at overenskomsten § 1 da ikke er gjeldende! Vi må derfor se på hva DSB benytter som godkjenningsgrunnlag. Det er vedkommendes kvalifikasjoner og praksis, i henhold til vedlegg. De ser ikke på fagutdanning for å sammenligne disse.

I overenskomsten vår § 1 står det: "det skal kun benyttes fagutdannede heismontører til selvstendig arbeid på heis".

Den fagutdanning vi kjenner er den som er for utdanningen i Norge, som avsluttes med fagbrev som en be-

kreftelse. Vi benytter ingen annen vei til fagbrev, og det er da en er fagutdannet i.h.t. overenskomsten mellom partene i heisbransjen. Alt annet utover dette skal drøftes mellom overenskomstens parter, det være seg HLF-bedrifter eller bedrifter i bransjen med overenskomstavtale med EL< forbundet, såkalt direkteoverenskomst. Men HLF og HMF har et særskilt felles ansvar for at brudd på overenskomsten ikke finner sted i bransjen.

HMF lager gjerne et kurs for direktører, ledere og personalansvarlige i bedriftene i overenskomsten, lokale avtaler og arbeidsmiljøloven. Og det med lav deltakeravgift, slik at i hvert fall kunnskapen om dette kan føre til at det blir større forståelse for å ikke gjennomføre handlinger som bryter inngåtte avtaler etter eget for godt-befinnende. Denne skolering vil være en billig investering, slik at vi kan unngå en rekke møter som bare dreier seg om tekstforståelse og avtaleforståelse! De uttalelser som har kommet fra en av direktørene, og de oppfatninger av mye i overenskomsten vedkommende har gitt uttrykk for, er helt holderystende. Det kan isolert sett ikke føre til annet enn mye trøbbel internt i HLF, men de må evne å ta grep om situasjonen og sakene.

Sosial dumping

25. og 26. mars sto det to påfølgende artikler i Klassekampen om sosial dumping og venstresidas politikk i den forbindelse. Begge artiklene tar opp viktige elementer rundt arbeidsinnvandringa, ikke minst når det gjelder synet på arbeidskamerater som kommer hit for å jobbe. Dette er en viktig diskusjon, derfor har vi valgt å gjengi artiklene her.

– Snakker vi om udugelige arbeidere som tar arbeid og lønnsnivå fra oss, eller arbeidskamerater som vi har mer til felles med enn som skiller oss? – Og bør vi, ut over bare å respektere dem som tilfeldig arbeidskraft i oppgangstider, prinsipielt ønske folk fra andre land hit uansett?

25. mars – Snever nasjonalisme

Pål Hellesnes, Klassekampen

KRITISK: – Mange på venstresida har åpenbart glemt arbeiderbevegelsens internasjonaltiske grunnlag, sier Jonas Bals i Oslo Bygningsarbeiderforening. Han mener det trengs nye holdninger til arbeidsinnvandring.

Debatten om sammenhengen mellom arbeidsinnvandring og sosial dumping har provosert mange østeuropeiske bygningsarbeidere. Jonas Bals, ombudsmann for baltiske bygningsarbeidere i Oslo, mener debatten avdekker politiske problemer på venstresida.

– Man har et snevert nasjonalt perspektiv, og vektlegger det problematiske ved arbeidsinnvandring. Det strider mot de verdiene jeg mener arbeiderbevegelsen er tuftet på, og står i motsetning til det vi driver med i vårt arbeid, sier Bals til Klassekampen.

Til daglig jobber Jonas Bals med å reise rundt og organisere utenlandske bygningsarbeidere i Oslo-området. I løpet av det siste året har Oslo Bygningsarbeiderforening fått i underkant av 1000 nye medlemmer, mange av dem fra Polen, Baltikum og andre deler av Øst-Europa.

– Det er et tankekors at de fleste tillitsvalgte jeg kjenner uten partitilhørighet har langt bedre holdninger og reflekser enn mange av de jeg har møtt med partibøker fra venstresidas politiske partier, sier Bals.

Historieløst

Bals mener venstresidas holdning til arbeidsmigrasjon er historieløs.

– Jeg deler ikke den grunnleggende holdningen om at arbeidsinnvandring er et problem. Går vi hundre år tilbake ser vi at norske arbeidere dro utenlands, og de erfaringene de tok med hjem igjen var viktige, sier han. Han peker både på inspirasjonen norsk fagbevegelse fikk fra USA gjennom folk som Martin Tranmæl, og impulser fra svenske, danske og tyske arbeidere, som var viktige i oppbyggingen av norsk arbeiderbevegelse.

– Jeg tror veldig mange av de erfaringene litauiske, latviske og polske arbeidere nå gjør seg i Norge kan dras med tilbake til hjemlandene, og dermed styrke arbeiderbevegelsen der. Det er sunt at folk flytter på seg. Bygningsarbeidere har alltid gjort det.

Forspilt sjanse

I forbindelse med avsløringen av omfattende sosial dumping knyttet til utnyttning av polske bygningsarbeidere mener Bals partiet Rødt spilte en viktig sjanse.

– Det kom fram at Rødt mangler politikk for dette feltet, og rett og slett ikke har tatt inn over seg hva som er i ferd med å skje på arbeidsmarkedet i Norge. Jeg fikk sterke reaksjoner fra både medlemmer og andre på en TV-debatt i NRK om dette emnet. Han mener tonen i debatten var preget av at

de polske arbeiderne ble framstilt som udugelige, og som et fremmedelement som er skadelig for samfunnet.

– Her representerte ikke Rødt noe alternativ, tvert om. De fikk Bjarne Håkon Hanssen til å framstå som en humanist. Det er sterkt gjort om man ser på mannens rulleblad på det innvandringspolitiske området. Man kunne brukt anledningen til å stille veldig viktige krav både til regjeringen og NHO, men den muligheten brukte ikke Rødt. Det viser at man ikke har godt nok utviklet tenking på området. Bals, som selv har bakgrunn fra anarkosyndikalistiske politiske miljøer, mener fokuset bør flyttes i tenkingen rundt arbeidsinnvandring og sosial dumping.

– Jeg er mer opptatt av å sikre dem rettigheter enn å gjøre det vanskelig for dem å komme hit. Jo vanskeligere det er for dem å komme hit, jo lettere er det at de havner i det svarte markedet, og heller ikke organiserer seg. Generelt er det en fordel at det er lett å etablere seg som arbeider i Norge, sier han.

– Men er det ikke et poeng at fri flyt av arbeidskraft kan vanskeliggjøre kampen for ordnete forhold i arbeidslivet?

– Jeg vil ikke bestride at etterspørsel og tilbud har noe å si for prisen på arbeidskraft, men likevel kan man stille seg på forskjellige måter til denne problematikken. Den er jo der uansett om man vil eller ikke. Måten man stiller seg til det på kan jobbe mot hverandre, og de

kan være gjensidig utelukkende. Det viktigste fagbevegelsen kan gjøre er ikke å jobbe for å lukke grensene eller holde arbeidet på norske hender, det strider mot de internasjonale ideene arbeiderbevegelsen er bygd rundt. Og enda viktigere, det stiller oss i et motsetningsforhold til de arbeiderne vi forsøker å organisere.

Han mener debatten rundt østutvidelsen av EU, og dermed også arbeidsmarkedet i EØS, gir gode eksempler på hvorfor venstresidas linje har vært feilslått. Da EU ble utvidet med en rekke østeuropeiske stater var det et sentralt krav fra venstresida å sikre overgangs-

ordninger for å bremse innføringen av fri flyt av arbeidskraft fra de nye områdene. Denne politikken mener Bals har slått feil.

– De som stort sett har blitt rammet av overgangsreglene er disse arbeiderne selv. For å få fornyet oppholdstillatelse må man kunne dokumentere ordnete arbeids- og lønnsvilkår. Det er det mange av dem som ikke har hatt. I de tilfellene der sosial dumping av ulik type har blitt avslørt er det arbeidsfolkene som har endt opp med å bli straffet, aldri arbeidsgiverne. Som fagforeningsmann reagerer jeg på det.

Organisering

Ifølge Bals bør svaret fra venstresida heller være en forsterket innsats for å organisere de arbeidsinnvandrerne som kommer hit.

– Generelt synes jeg det er et problem at man omtaler dem som kommer som «arbeidskraft», jeg tror man ikke tenker tanken at dette er mulige fagforeningskamerater. Det handler om å ikke få dem til å føle seg som et problem. De skjønner jo at de kan være med på å undergrave arbeidsforhold her til lands, og det er ikke slik at de driter i det og bare tenker på seg selv. De handler og tenker solidarisk, om de får sjansen.

26. mars – Vil ha nasjonale rammer

Pål Hellesnes

MISFORSTÅTT: Faglig aktivist i Rødt, Boye Ullmann, avviser at venstresida har sjåvinistiske holdninger til arbeidsinnvandring.

I går gikk Jonas Bals i Oslo Bygningarbeiderforening ut i Klassekampen mot venstresidas holdning til arbeidsinnvandring. Han mente venstresida har et snevert nasjonalistisk perspektiv og støter østeuropeiske arbeidere fra seg. Boye Ullmann, faglig leder i Nei til EU, medlem av Rødt og mangeårig til-litsvalgt i Fellesforbundet mener kritikken bommer.

– Hadde vi på venstresida hatt en tilsvarende «kast dem ut»-holdning som Frp hadde vi helt klart hatt et problem. Men vi er jo faktisk ikke for det, og vi er enig om det viktigste: At de som kommer hit må organiseres, sier Ullmann til Klassekampen.

– Samtidig må vi ha to tanker i hodet. Vi må se at internasjonal storkapital ønsker uhemmet fri flyt av arbeidskraft.

Enige om mye konkret

Ullmann peker på at det har vært et ønske fra EU-kommisjonen å sikre økt tilgang til østeuropeisk arbeidskraft for å få ned kostnadsnivået for europeisk arbeidsliv.

– Her er jeg og Jonas Bals uenige. Han mener den økte arbeidsmigrasjonen er bare positiv, jeg mener den kan fungere negativt. Det er klart at østeuropeerne er attraktive som arbeidskraft fordi de går på veldig mye lavere lønns- og arbeidsvilkår. Vi har fått en situasjon med omtrent apartheid i deler av arbeidslivet, med en lønn for nordmenn og en for østeuropeere, sier han.

Ifølge Ullmann fungerer dette som en bølge: I Polen jobber det nå over 200.000 ukrainere for en halvdel av det polske arbeidere får. Polske arbeidere søker vestover, hvor de underbyr arbeidere i Vest-Europa. Resultatet er sosial dumping i både Polen og Vest-Europa.

– Men jeg vil understreke at jeg og Jonas Bals er enige om svært mye konkret: At å drive fagforeningsarbeid og verve folk fra Øst-Europa er veldig viktig, og at det har vært et riktig valg å gå inn for allmenngjøring av tariffavtaler. Dette tiltaket bør flere forbund og sektorer vurdere.

Brain drain

Ullmann trekker fram at økt arbeidsmigrasjon også kan ha negative effekter for landene arbeiderne drar fra.

– En ting som gjør meg kvalm er når man argumenterer, som Erik Solheim

og Bjarne Håkon Hanssen, for å importere leger og andre høyt utdannede folk fra Øst-Europa og den tredje verden til Norge. Ikke fordi jeg er mot utenlandsk arbeidskraft, men fordi jeg er mot hjerneflukt

– dette tapper landene for faglig kompetanse.

– Ta bilverkstedene: Nå tar man inn polske mekanikere til Norge. De er selvsagt velkomne, men det gjør at verkstedene ikke tar inn like mange lærlinger, og det går ut over den faglige kompetansen i Norge.

Overgangsregler

Til Klassekampen uttrykte Jonas Bals kritikk av arbeidet for overgangsregler i forbindelse med EUs østutvidelse. Han mente reglene utelukkende hadde rammet arbeiderne, og ikke arbeidsgiverne. Ullmann var sentral i arbeidet med å få gjennom kravet om overgangsregler på Fellesforbundets landsmøte i 2003, noe som senere førte til at det ble LOs linje, og deretter regjeringens politikk.

– Bals har utvilsomt rett i at det er noe med regelverket som rammer Jørgen Hattemaker og ikke Kong Salomo. De lar notoriske konkursryttere og drittsekkerture fram, mens man kaster ut arbeidere. Det er noe av det samme som når man lar økonomisk kriminalitet på seks millioner gå, mens man går hardt

etter trygdemisbrukere som kanskje har svindlet for 50.000. Han mener likevel at kampen for overgangsregler var riktig.

– NHO, Stoltenberg og regjeringen med Solberg i spissen var mot overgangsordninger. For oss den gangen var det to viktige hensyn: For det første ble det da forbudt å betale arbeidere fra de nye EUlandene ti kroner timen. For det andre skulle det i perioden med overgangsordninger bli gjennomført viktige nasjonale tiltak mot sosial dumping. Det er ikke overgangsordningene som har vært problemet. Det hadde vært mye større problemer uten dem. Et sentralt ankepunkt for Jonas Bals var at venstresidas skepsis mot arbeidsinnvandring skjov østeuropeiske arbeidere vekk, og hindret arbeidet med å fag-

organisere dem. Han fortalte om flere arbeidere fra Polen og Baltikum som reagerte på holdningen de opplever fra venstresida. Boye Ullmann mener dette er en konstruert motsetning.

– Jeg synes Bals drar kritikken for langt, uansett hva man synes om Rødts opp-treden i et TV-program. For meg er det viktig at vi på venstresida fremmer viktige politiske krav som en skikkelig innsynsrett. Her har regjeringen ikke levert, tvert om. De har laget en innsynsrett som er begrenset til der det er allmenngjorte avtaler, og i tillegg pålegger de tillitsvalgte taushet. I tillegg må vi stanse omfanget av utleie, av arbeidskraft. Det er altfor lett for konkursryttere og folk som driver med humbug i dag, og her har vi en viktig kamp framover, sier Ullmann.

Stoff til Heismontøren

Dette er en henstilling til aktørene i bransjen om å være med på å skaffe stoff til Heismontøren. Av en eller annen grunn har det ikke kommet særlig med stoff fra bedriftene. Vi tenker da på for eksempel opplysninger eller sjølskryt rundt nye produkter eller spesielle heisanlegg.

Seier for ett helhetlig heisfag i læreplanarbeidet

Dag Thoresen
HMF representant i Læreplangruppa
for Heisfaget.

Som mange av dere har fått med dere har det de siste par årene foregått en endring av alle lærefagene, og i forbindelse med dette har det kommet forslag og krav fra Utdanningsdirektoratet om at heismontørfaget skal deles opp i flere hovedområder, f.eks elektrisk / mekanisk, eller i ettersyn / modernisering og nyanlegg. Men etter grundig vurdering og mye diskusjon kom vi fram til at vi har ett fag. Og det som er styrken ved faget er at alle områder er like viktige, og at det kan ikke deles inn på noen fornuftig måte. Derfor har vi brukt mye tid på å få gjennomslag for å beholde ett hovedområde i faget vårt; heisinstallasjoner. Vi har også brukt tid på å overbevise forbundet og vi har hatt møte med forbundsleder som har vært en viktig støtte. Vi har brukt tid på Utdanningsdirektoratet og statssekretæren til Øystein Djupedal, tidligere utdanningsminis-

ter. Vi har tatt omveien innom å lage et høringsforslag for Utdanningsdirektoratet som vi seinere slaktet i høringsrunden, og det er mange lokale avdelinger av HMF som har vært flinke til å svare på høringsrunden om det nye læreplanforslaget. Denne gangen har vi brukt mye tid på formelt og byråkratisk arbeid og i mars i år kom svaret. Vi har fått beholde Heismontørfaget som ett samla fag der elektrisk og mekanisk er like viktig, og der både nyanlegg, ettersyn og modernisering er samla. Derfor står vi med et solid verktøy når vi skal vurdere andre heismontørers kompetanse oppimot vår egen læreplan. Læreplanen er helhetlig og tydelig, noe som ofte mangler hos andre arbeidskollegaer i andre land, der noen er mekanikere og monterer nyanlegg, mens andre er elektrikere og bedriver reparasjoner. Vi skal kunne alt og krever det samme av

de som skal jobbe sjølstendig her i landet.

I arbeidet med den nye læreplanen har HLF, med Torkel Drivenes og Vidar Nordbø, vært viktige samarbeidspartnere. Og vi har gjort jobben litt utafor det andre kaller spilleregler, men det er jo vanlig for vår bransje og vi kom fram ditt vi ville til slutt, uten at byråkrater måtte gå trappene først.

Ulykka i Marstrandgata

Robert Gyving, Gaute Finstad

Montør og helper fra Melbye Heisser-vice AS var i gang med etterarbeid etter overlevering til Heiskontrollen i et bygg i Marstrandgata, Oslo. Heisen er en maskinromløs ryggsekkheis med motvekt mellom stolføringer. Fangapparatet hadde blitt utløst i forbindelse med fangprøve, og ved igangsettelse etter prøven var det en ulyd i fangen. Denne ble justert av montør som stod i sjaktgruven, hvorpå helperen kjørte heisen oppover for å forsikre seg at ulyden var borte.

Helperen lener seg over for å se og høre etter ulåt. Opptatt av dette, kjører han for høyt og hodet kom i klem mellom stol og motvekt, som da er på vei ned. Montøren oppfatter situasjonen og tar seg inn på stoltaket for å frigjøre helperen. Dette gjør han ved å kjøre heisen på inspeksjonskjøring. Deretter ble ambulansetilskalt.

Ved å holde hodet kaldt og raskt komme helperen til unnsetning, redder han tro- lig livet hans.

Verneombud og klubbleder var på besøk til helperen 28/3. Da var han ved godt mot. Han har mistet synet på høyre øye, men ellers fungerer han som normalt. Han er veldig innstilt på å komme tilbake og ta fagprøven.

Helperen har vært ansatt i ca. 15 måneder og har før det vært elektriker ombord på båt, der han har hatt reparasjon og vedlikehold på 18 heiser.

Kommentar fra verneansvarlig i HMF:

Det er godt å høre at helperen er ved godt mot og jeg vil på vegne av foreninga ønske ham god bedring og velkommen tilbake.

Det er meget vanskelig å holde hodet kaldt i en slik situasjon. Montøren klarte dette, og han fortjener honnør for sin innsats.

Dette er den tredje alvorlige klemulyken på forholdsvis kort tid. Det viser at vi hele tiden må ha et høyt fokus på sikkerhet og vernearbeid. Vårt samarbeid i bransjen er viktig, og det å dra lærdom av våre ulykker og hendelser må alltid stå høyt på dagsorden.

Rapporter fra dødsulykker i utlandet tyder på at forulykkede har blitt funnet lang tid etterpå.

Dette gjør at vi må sette fokus på ale- nearbeid. Vi har mange eksempler på at det å gå to sammen kan redde liv.

Forbrukermakt mot sosial dumping

Arbeidstilsynet

Åtte av ti nordmenn vil boikotte virksomheter som driver sosial dumping. Fire av ti har allerede avstått fra å kjøpe en vare eller tjeneste fordi de har mistanke om sosial dumping hos virksomheten. Det er bare åtte prosent som faktisk har vært kunde hos en virksomhet hvor de har hatt grunn til å tro at det foregikk sosial dumping.

Dette viser en holdningsundersøkelse utført for Arbeidstilsynet. Holdningene gjelder på tvers av fylkesgrenser, uavhengig av alder og utdanning.

– Det er positivt at forbrukerne tar avstand fra virksomheter som utnytter utenlandske arbeidstakere. For Arbeidstilsynet er det en styrke at en overveldende majoritet svarer at de ikke vil ha noe med slike virksomheter å gjøre. Vi registrer samtidig at

20 prosent ikke tar avstand fra slike virksomheter, og det er et tankekors, sier direktør i Arbeidstilsynet, Ingrid Finboe Svendsen.

Bevisste forbrukere

I undersøkelsen oppgir fire av ti at de har avstått fra å kjøpe et produkt eller en tjeneste fra aktører som de mener driver med sosial dumping.

– Virksomheter som driver sosial dumping er i utakt med holdningene i den norske befolkningen. De løper en stor økonomisk risiko og kan fort bli taperne i konkurransen om kundene, sier Finboe Svendsen.

Arbeidstilsynet ser at flere virksomheter nå har ordnede arbeidsforhold for utenlandske arbeidstakere. – Samtidig driver fortsatt alt for mange ulovlig. Her vil vi skjerpe kontrollen og stanse virksomhetene der det er nødvendig, sier direktøren.

Sosial dumping uakseptabelt

9 av 10 nordmenn mener at det må gjøres mer for å forhindre sosial dumping av utenlandsk arbeidskraft.

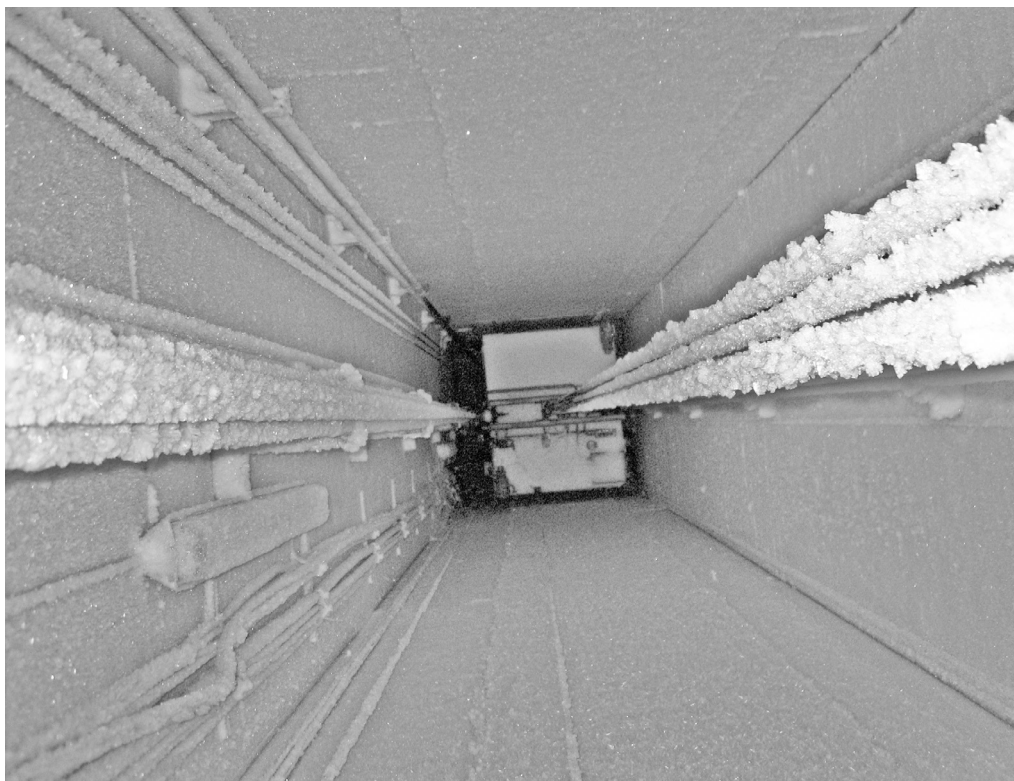
– Undersøkelsen viser at svært mange mener dette handler om hvilket arbeidsliv vi vil ha og at folk ønsker å benytte seriøse virksomheter. Arbeidstilsynet fortsetter tilsynsvirksomheten, etter hvert også mer i andre bransjer som renhold, landbruk, verftsindustri, transport, hotell og restaurant, sier Ingrid Finboe Svendsen.

Arbeidstilsynet erfarer også at flere utenlandske arbeidstakere kommer for å jobbe som renholdere under svært dårlige arbeidsvilkår. Dette gjelder både i offentlig og privat sektor og i private hjem. Arbeidstilsynet understreker at alle arbeidsinnvandrere skal ha akseptable lønns- og arbeidsvilkår. Det offentlige skal gå

Bilder fra et sørvisbesøk en varm vinterdag i Sør-Varanger

Steve Andre Hansen

Det var ikke så kaldt den dagen (ca. -14), men det var god trekk med fuktig gruveluft som dro opp igjennom sjakta. Isen dekte de øverste 20 meterne av sjakta. Deler av sjakta er i fjell og resten i bygg over bakkenivå. Dører var igjennfrosset, men vi klarte å få dem opp til slutt. Heisen har ikke vært i service siden 2006, og bygget har ikke vært i drift siden 1997. Det gledelige er at Syd-Varanger gruver nå skal i drift igjen etter så mange år i dvale. Dette var hjørnesteinsbedriften her i samfunnet, men ble stengt etter 90 års drift. Jeg har nå en befaring på noen av heisanleggene som ikke har vært i drift siden da, og slik kom jeg over dette. Synes det var litt spesielt.

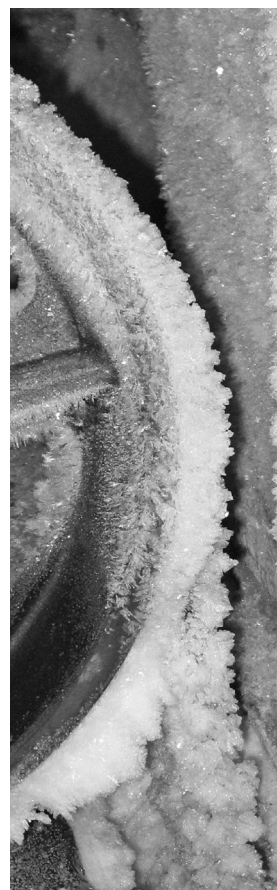

foran og ta et særlig ansvar for at dette skjer, påpeker Finboe Svendsen.

Som kjøper av håndverkstjenester bør man etterspørre identitetskort i bygge- og anleggsnæringen. – Alle håndverkere på byggeoppdrag er pliktig til å bære slike kort, som garanti for at driften er lovlig, sier direktør Ingrid Finboe Svendsen i Arbeidstilsynet.

Arbeidstilsynet har opprettet et eget nettsted med informasjon om regelverk og veiledning om hvordan man kan unngå sosial dumping www.arbeidstilsynet.no/stoppsozialdumping.

Undersøkelsen er gjennomført av Perduco på oppdrag fra Arbeidstilsynet blant et representativt utvalg på 1900 nordmenn i januar 2008.

Mannen som skapte norsk heisbransjes største

Tor Moen

Hovedtillitsvalgt Reber Schindler Heis A/S

Det er fredag morgen 4. januar 2008. Det er meldt storm med store snømengder nedover Sørlandet. Jeg er forberedt på det verste. Bilen er lastet opp med 4 piggekjettinger. Med framdrift på alle 4 skal jeg nok komme fram. Jeg er på vei nedover E18 til Oddernes kirke i Kristiansand for å delta i Emil Rebers bisettelse. Snøstormen har ennå ikke satt inn for fullt. Trafikken går rolig og jeg har en 3 timers biltur foran meg. God tid til å tenke igjennom og finpusse på en forberedt minnetale.

Som administrerende direktør og hovedaksjonær ledet han selv bedriften fram til 1977 da bedriften ble solgt til Schindler i Sveits. Heisbedriften, som ble hans livsverk, ble på 60 og 70-tallet den ledende, ikke bare i Norge men også i Norden.

Etter salget i 1977 deltok han på alle styremøter i egenskap av ærespresi-

dent. Det slår meg at, kan hende kjente han meg bedre enn jeg kjente han etter mine mange, mer og mindre diplomatiske innlegg i bedriftsstyret. Helst det siste antar jeg. Men engasjementet tror jeg han satte pris på. Allikevel vet jeg en god del om mannen. Og mens kilometer telleren ruller i vei oppsummerer jeg det jeg har lest og hørt om han.

Sveitsisk far – norsk mor. Faren hadde deltatt i oppbygging av Vigeland bruk i 1907 der han traff ei norsk jente som han giftet seg med. Da farfaren døde i Sveits flyttet familien tilbake til Sveits. Emil ble født i Zurich 1911. I 1913 flyttet familien tilbake til Vennesla der faren ble verkstedsmester på Vigeland. I 1918, 7 år gammel, mistet han sin far som da var 33 år i spanskesyken. Kanskje ikke så rart at han ofte hadde et alvorlig preg når han som 7-åring måtte love på sin fars dødsleie å ta vare på familien. Senere i livet mistet han sin første kone Mosse i en trafikkulykke.

Som 15-åring, etter gjennomført midtelskole, ble han sendt til sin onkel og

fadder i Luzern som etter avtale skulle ta seg av guttens utdanning. Begynte i lære for å bli heismontør hos Schindler. På kveldstid gjennomførte han teknisk skole. Alt dette foregikk i den tysktalende del av Sveits. Som ferdig utdannet heismontør ble han av den tysktalende onkelen sendt til Lusanne, den fransktalende del av Sveits, hvor han jobbet en tid. "Du kommer ikke herfra før du også kan fransk," sa onkelen som tok sin fadderoppgave på alvor. Senere lærte han seg engelsk, så her hadde vi en kar som snakket 4 språk.

Tilbake i Zürich fikk han jobb som vølontør i den samme bedriften som faren hans hadde jobbet i tidligere, Oerlikon. Det var lagt opp et program hvor han skulle bli kjent med alle bedriftens avdelinger. Emil lengtet hjem til Norge og han fikk sjansen til gratisbillett da Oerlikon fikk oppdraget med å reparere de store generatorene på Vemork i Telemark. Han ble en av et arbeidslag på 23 mann som reiste til Rjukan. Så ble det å jobbe som heismontør i Norge.

Fra verkstedet på Reber Heis i 1958.

og eldste Døgnflue.

Både han og broren Alfred var heismontører og hadde jobbet i Wisbech og Fortuna. Var med og streiket i den store Fortunastreiken på slutten av 30 tallet. Også denne ulovlig selvsagt.

Slik burde det fortsatt være, tenker jeg, for alle direktører i bransjen. Ingen skulle få jobben før de hadde deltatt i ulovlig streik! Det er alltid morsomt å hilse på folk som møter seg selv i døra. I alle fall så lenge man selv ikke er i samme posisjon.

Hvordan taklet brødrene som bedrifts-eiere denne dualiteten og dilemmaet senere når bedriften vokste? Jo, ganske enkelt ved ikke å stille opp i forhandlinger med heismontørene. Dette tok ser-sjantene seg av. Lysten til å sette seg ned på samme side av bordet, kunne muligens blitt for stor. Nei, Emil var nok kan hende først og fremst arbeidsmann og trivdes best når han tok sin daglige runde i verkstedet blant de ansatte for å slå av en prat og helst gi en håndsrekning i det som foregikk der.

Vennesla Tidene sammenliknet Emil med Askeladden i en større artikkel fra 1995. I intervjuet med avisa uttalte han følgende: "Noe av det jeg har satt mest pris på, er tonen oss i mellom på bedriften, fra topp til bunn. Vi jobbet sammen og alle følte et ansvar for at det vi gjorde skulle være skikkelig. Vi hadde en egen stolthet og et eget vennskap som har vært noe av det jeg ser tilbake på med størst glede." Parallellen til Vebjørn Tandberg er slående.

Han ble ikke mindre populær blant sambygdingene i Vennesla når han som den første bedriften, sammen med Høyvold mek, innførte 5 dagers uke. I tillegg bidro bedriften med betydelige gaver til idrett og humanitære formål i Vennesla.

Virksomheten i Vennesla startet opp i enkle former før krigen med produksjonen av tørkestativer og trehjulssykler. 30 tallet var ingen enkel tid for å starte bedriftsvirksomhet. Så kom krigsårene

med påfølgende mangel på materiell fra 1945 og i årene som fulgte.

Målet var å komme i gang med heisproduksjon. Før dette kunne bli en virkelighet måtte det skaffes mer penger.

Ingen bankmann i Kristiansand ville satse ei krone på Venndølen's ide da Emil søkte om 35.000 kr. Nærmeste bank som ville innvilge Emil kassakreditt var DnC i Mandal. Emil kvitterte for tilliten med å være drivkraften i å opprette DnC filial i Kristiansand, hvor han også i mange år var medlem av styret. Foruten andre styreverv i området startet han sportsforretningen Reber og Johanson sammen med en annen sportsinteressert kamerat, Aage Johanson. Da heisproduksjonen tok av for fullt, overlot han sin andel til kameraten Aage.

Apropos idrett.

Medlem av det Sveitsiske hopplandslaget. Sveitsisk mester i 1931. Reiste rundt i Nord-Italia, Tyskland og Østerrike og konkurrerte sammen med brødrene Birger og Sigmund Ruud. Var blant de beste i fire-kombinasjonen hopp, langrenn, slalåm og utfor. Om sommeren var det friidrett og roing. Han elsket å gå på ski noe han fortsatte med opp i høy alder samtidig brukte han svømmehallen til å holde seg i form...

Tre timers kjøring er unnagjort og jeg svinger inn på Varoddbrua utenfor Kristiansand. Jeg får øye på Oddernes kirke oppe på en høyde til høyre for Europaveien. En enkel, mellomstor trekirke med plass til ca. 400 personer. På parkeringsplassen møter jeg Jan Refsnes. Den andre bedriftsstyrerepresentanten fra heismontørene. Han har kjørt bil fra Stavanger.

Vi finner våre plasser i kirken som fylles opp til det bare er noen få plasser helt foran til venstre. Kirka er fylt opp med bærebuketter, kranser og buketter i midtgang og foran ved alteret. Kista er plassert inne i skipet ved alteret. Ut

mot kirkesalen er det plassert en liten talerstol med mikrofon. Presten Thor Kåre Kalvik forretter.

Bisettelsen begynner med solosang før fellessalme.

Et av Emils barnebarn, ei ung jente kommer fram og leser et dikt. Et lite nikk fra presten er signalet om at det er min tur. Jeg går fram til talerstolen og ser utover forsamlingen. Mange kjente fjes, men for meg også mange ukjente.

Minnetalen

Emil Reber

Jeg står her i dag som Hovedtillitsvalgt for Heismontørene i Reber Schindler Heis A/S for å ta avskjed med en annen heismontør – og tidligere bedriftseier – Emil Reber.

Jeg lærte Emil Reber å kjenne gjennom det å være representant i bedriftsstyret fra slutten av 80 tallet og utover.

På det tidspunktet jeg ble kjent med han, – var bedriften for lengst solgt til Schindler, og Emil var æresmedlem i bedriftsstyret.

Jeg opplevde aldri at han tok ordet eller deltok med innlegg i de forskjellige temaer som var oppe i styret. Men han fulgte interessert med i alt som foregikk og ingen detaljer unngikk hans

oppmerksomhet. Vi forsøkte mang en gang og se etter tegn eller mimikk for å finne ut hva han mente om det som ble sagt. Det var ikke mulig. Med et eneste unntak!
Og i noen korte øyeblikk vil jeg gjerne ta dere med til det styremøtet.

Det viktigste temaet på dette møtet var beslutningen om nedleggelse av verkstedet i Vennesla.

Av strategiske årsaker mente Schindler at verkstedet i Vennesla hadde utspilt sin rolle og måtte opphøre.

På vegne av de ansatte holdt jeg et innlegg hvor jeg forsvarte verkstedets fortsatte eksistens. Ikke minst fordi vi hadde fått utbyggingen av Gardermoen flyplass.

Vi stod foran til nå, bedriftens største enkeltstående prosjekt. Tungt heisutstyr, – lange rulleband og trapper representerte titusener av montasjetimer og vi ville trenge hver eneste hand til å gjennomføre prosjektet. Av erfaring visste vi også at mye måtte tilpasses på stedet og at den kompetansen som verkstedet representerte ville være viktig å ha med seg.

Så skjedde følgende.

Mens det fortsatt foregikk meningsutveksling, – og fortsatt, uten å si et eneste ord, reiste Emil seg opp....gikk rundt bordet,....og satte seg ned ved siden av oss ansatte.

Det var ikke et menneske i styrerommet som ikke skjønte hva denne markeringen betydde.

Nå vet ikke jeg om han mente at jeg hadde spesielt tungt for det, men for å levne enhver tvil, lente han seg forsiktig over og sa: "Jeg er enig med dere guttær. Jeg angrer på at jeg solgte!"

Han var sterkt knyttet til verkstedet. Det var jo der det hele begynte. Og jeg tror at der og da var det som om en liten bit av Emil døde.

Det var ekte og sterke følelser i sving.

Like sikkert visste vi at salget til Schindler var en vel overveid beslutning som han lojalt stilte seg bak. Jeg vet ikke om noen annen person som var så konsekvent, når han omtalte bedriften.

Emil brukte alltid bare navnet Schindler. Og jeg hadde stor moro av å erte han litt når jeg besøkte han på Kløvertun før sommerferien i 2007.

"Du vet at du er den eneste som konsekvent bare snakker om Schindler, alle vi andre snakker om Reber."

Vel, – det fikk være så, men han innrømte at det var litt morsomt og jeg tror ikke han hadde noe imot å bli minnet om det.

Det å bli kjent med Emil Reber var som å komme inn i gravitasjonsfeltet til en stor planet.

Det var umulig å ikke bli påvirket. Og man ble det på en positiv måte.

Han er omtalt som "en person av den gamle skolen." Når jeg satt hjemme i går og forberedte denne minnetalen, tenkte jeg. Hvordan definerer man "den gamle skole?" Så forsøkte jeg å koble noen begreper som etter min vurdering hører til denne betegnelsen. Så får dere alle bli med meg for å se om dere er enig. Kan hende mangler det noen, eller noen kunne vært skiftet ut, men jeg har altså funnet fram til disse:

Kontinuitet – Langsiktighet – Nøysomhet – Trofasthet – Lojalitet – Tilhørighet – Stabilitet og Selvbeherskelse.

Albert Einstein har uttalt: "Forsøk ikke å bli et menneske med suksess – Forsøk å bli et menneske med verdier!"

Nå opplevde Emil begge deler, men jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at suksessen kom som en følge av de verdiene han representerte.

Han møtte oss montører med sympati, respekt, åpenhet og ikke minst – vennlighet.

Han og broren Alfred var jo også heismontører. De var ikke bare bedriftseiere.

Hvis jeg skal forsøke å komprimere alle disse verdiene og begrepene som er nevnt i et og samme ord, – vil jeg velge ordet TILLIT.

Emil Reber bygget tillit. Mot ansatte, – kunder, – og mennesker han møtte.

Hvis vi lykkes med å behandle hverandre, og de menneskene vi møter på samme vennlige måte som Emil...

Bygge tillit og videreføre de verdier og i den samme ånd, som Emil representerte,...

Så blir kan hende heller ikke savnet og sorgen etter Emil så tung å bære?

Med disse ord vil vi heismontører også være med for å hedre og lyse fred over

Emil Reber's gode minne!

Så var det tidligere direktør og nåværende styreformann, Tormod Nyberg sin tur, som sammen med tidligere styreformann Anders Eckhoff i fellesskap framførte minnetale og hilsninger fra bedrift og konsernledelse.

Ny solosang av Jens Olai Justvik, avslutningsritualer og fellessalme før organisten stemmer opp med postludiet. Adagio i g-moll av Tomasio Albinoni.

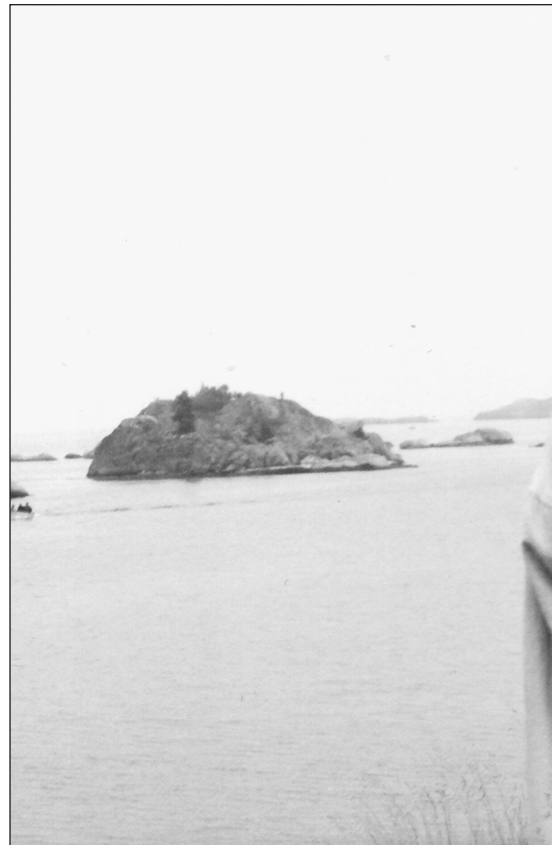
Jan Refsnes og jeg føyer oss inn i en stille prosesjon bak den nærmeste familie.

Ute på kirkebakken har snøstormen satt inn for fullt og en isende vind får folk til å brette opp kravene for om mulig å holde på noe av varmen fra kirken.

Så lukkes dørene i Oddernes kirke bak oss... Samtidig et stort kapittel i norsk heisbransjes historie.

Kapittelet om Emil Reber.

En mann, en heismontør, et multitalent, en bedriftsgrunnlegger som sammen med sine yngre brødre Alfred og Sverre skapte et industrieventyr i ei lita bygd.

"Reber er bare en Døgnflue!" lød det fra Wisbech i årene etter krigen. En av de to store i bedriftene i bransjen på den tiden. Fortuna og Wisbech er forlengst borte. Nå også Emil Reber, men Døgnflua lever i beste velgående.

Skulle du ha sett maken til Døgnflue?

Emil hadde mange talenter. Han skrev også dikt. Da han døde manglet det et par måneder på fylte 97 år. Fulgte fortsatt godt med og var alltid oppdatert om bedriftens tilstand. Han overlevde nok de fleste av sitt eget årskull. Med grove arbeidsnever, et myndig, ofte alvorlig, men klokt ansikt. Vennlig framferd. I det hele tatt liknet han svært lite på dagens såkalte moderne bedriftsledere.

De fleste eldre mennesker gjør seg nok sine betraktninger om det liv man har levet.

Emil har oppsummert sitt eget gjennom et dikt som han skrev for noen år siden og med tillatelse fra hans yngste datter Solveig, gjengis dette her.

Livets gang.

Det lakker mot slutten av livets sang,
og dagene går sin jevne gang.
Det er jo utrolig hvor dagene svinner,
når man bare lever på gamle minner.

En gammel stabeis er det nu man er.
Som sitter der stille ved peisens skjær,
og tenker tilbake på livets veie,
før man rusler til sitt leie.

Det var en gang at man aktiv var,
med ansvar og innsikt og noe til kar.
Man spilte en rolle, ble regnet med,
Med hensyn til ditt og datt og tid og sted.

Eventyrets dage er blitt en saga blott,
man har jo opplevet livets Soria Moria slott.
Østenfor sol og vestenfor måne det var,
Men nu er vel Askeladden en avdanket kar.

For i morgen er i dag blitt til i går,
og alt er relativt og intet stille står.
De unge blir voksne og tilslutt noe eldre,
Er ikke lenger glade barn, men alvorlige for-
eldre.

Man får si som Jeppe: Er dette meg?
Eller har jeg gått meg vill på livets vei,
og er kommet til en korsvei uten skilt,
bare brolagt med sjanser som ble forspilt?

Så gjelder det da å løse problemet,
hva var målet i livet og alt dette strevet?
Ja lykkelig er den som ærlig kan si
Jeg fikk leve og bli – det jeg helst ville bli.

I så fall så kan man muligens være
en mester i faget til livets ære,
som tar det med ro og har råd til et smil,
er frigjort og borte fra alle slags tvil.

E.R.

Ulykker i 2007

Norsk HeisKontroll

Innledning

I teknisk forskrift til plan og bygningsloven av 1997, kreves det at løfteinnretninger skal kontrolleres før de settes i drift etter ulykke. Forskriften krever at eieren straks skal melde ulykker til kommunen og det forutsettes at NHK får den samme informasjonen for innføring i et landsomfattende register. Et ulykkesregister kan gi et verdifullt underlagsmateriale for videre arbeid med regelverk for løfteinnretninger.

NHK har fått kjennskap til enkelte av de registrerte ulykkene/hendelsene helt tilfeldig og i noen tilfeller lenge etter at hendelsen fant sted. Det er rimelig å anta at et stort antall mindre ulykker og nestenulykker ikke blir rapportert, og at de heller ikke kommer til NHKs kjennskap på annen måte.

Antallet registrerte ulykker og nestenulykker (11 stk.) er det samme som gjennomsnittet for de foregående 10 år.

I 2007 ble det registrert:

- 7 ulykker med personskade (merket b nedenfor), herav 4 med heis og 3 med rulletrapp/rullende fortau.
- 4 nestenulykker/hendelser uten personskade (merket c nedenfor), herav 3 med heis og 1 med rulletrapp.

Kort beskrivelse av ulykker og nestenulykker med løfteinnretninger i 2007

1c) januar 2007 Heis

Det brøt ut brann i plastpaller i heisstolen til en stor industriheis. Det ble meget kraftig røykutvikling. Ingen personer kom til skade. Brannårsaken er ukjent.

2b) mars 2007 Heis

Ved arbeid på et heisanlegg ble en hjelpemontør (elektriker) klemt mellom motvekt og motvektbuffer. Det ser ut til at heisen gikk på normalkjøring og at mannen var uoppmerksom da ulykken skjedde. Mannen ble alvorlig skadet. Det er uvisst om han får varige mén.

3c) august 2007 Rulletrapp

En elleve år gammel gutt fikk sin "Crocs"-

sko i klemme mellom trinn og kamplaten. Etter beskrivelsen fra guttens far ble skoen "sugd" inn i trappen. Tuppen på skoen ble revet av. Guttens fot ble heldigvis ikke skadet, men gutten og hans far skremt av hendelsen. De betegner det som ren flaks at tær/fot ikke ble skadet.

4b) august 2007 Rulletrapp

Gutt på 1,5 år løp inn på en rulletrapp i avstigningsområdet. Han falt og fikk en finger i klemme mellom trinn og kamplaten. Rulletrappen stoppet (av kamplatekontakten?), men fingeren ble revet av. Brannvesenet kom til og meislet av kamplaten før gutten ble frigjort. Fingeren ble senere påsydd. Resultat er imidlertid usikkert.

Kontroll av trappen avdekket ingen feil som kunne vært årsak til ulykken.

5b) august 2007 Heis

En mann skulle kjøre en lang benkeplate opp i en heisstol med gjennomgang, men uten stoldører. Benkeplaten ble plassert på skrå mot den motstående etasjedøren, som for mannen antagelig framsto som heisstolens bakvegg. Ved kjøring opp ble benkeplaten øverste ende presset ned mot stolgulvet og platen andre ende ble presset mot den andre sjaktveggen. Mannens fot kom da i klemme mellom benkeplaten og sjaktveggen. Stolinnangene var utstyrt med fotoceller som stoppet heisen. Mannen fikk selv benkeplaten vekk fra sin fot og fikk kjørt heisen til en etasje hvor han kom seg ut. Han ble tatt hånd om og kjørt til legevaktsykehus. Det er ikke kjent hvordan det gikk med foten.

6c) september 2007 Heis

Heis kjørte på buffer med en mann i heisstolen. Mannen har forklart at heisen falt nedover og ble bremsset opp noen sekunder før den falt igjen og smalt i bunn. Det ble ingen personskade. Heisen er en av heisene i en triplexgruppe hvor styringene er under utskifting/ombygging. Hastighet = 1,65 m/s. Årsak til feilfunksjonen er ikke påvist.

7b) september 2007 Heis

Heisen hadde stoppet under et etasjeni-

vå med passasjerer i heisstolen. En vektor ble tilkalt for å få ut passasjerene. Etter evakuering av de innesperrede, ble heisstolen stående under etasjenivået med ulåst dør. Den neste dagen kjørte en rullestolbruker inn i heisen uten å legge merke til at heisstolen sto under etasjenivået. Rullestolen tippet over og brukeren falt ut av stolen og pådro seg benbrudd. Det er uklart om vektoren var instruert om evakuering av heispasasjerer.

8c) september 2007 Heis

På en gammel heis med trommelmaskin, i maskinrom ved siden av sjakten under nivået for sjaktbunnen, ble opplagsbjelker for avlederskiver mellom sjakt og maskinrom presset inn i en tilstøtende forretning. Hendelsen medførte ikke personskade. Den samme heisen ble i 2004 utsatt for havari ved at maskinen ble slitt løs. Den aktuelle hendelsen i september kan ha sammenheng med tidligere skader, som ikke har blitt tilfredsstillende utbedret.

9b) oktober 2007 Rullende fortau

2-3 år gammel gutt fikk kappet av tuppen av høyre lillefinger ved kamplaten. Gutt ble observert mens han sto bøyd med høyre lillefinger ned i en palett og samtidig nærmet seg avstigningsområdet. Faren til gutten kom farende bakfra og fikk løftet gutten opp fra rullefortauet, gutten skrek samtidig. De som observerte hendelsen trodde gutten skrek fordi han ble løftet opp, men da hadde lillefingeren allerede blitt skadet. Det ble ikke funnet skader eller feil på rullefortauet som kunne hatt betydning for ulykken.

10b) november 2007 Rulletrapp

En gutt på 2 år løp inn i avstigningsområdet på en nedadgående rulletrapp. Gutt falt og fikk fingrene i klem mellom et trinn og kamplaten. Gutt fikk tak i gutten og revet ham løs. Hånd/finger hadde stygge skader og gutten ble brakt til sykehus. Det er usikkert hvordan går med hånd/finger. Ulykken er lik ulykken nevnt under nr. 4. Begge ulykkene skjedde også i samme rulletrapp.

11b) desember 2007 Heis

En mor og hennes sønn (15-16 år) var på vei ned med heisen. Under stopp i 2.etg. stakk gutten hodet ut gjennom

døråpningen mens døren var i lukkebevegelse. Guttens hode ble truffet av døren med slik kraft at slaget medførte hjernerystelse. Det ble ikke funnet uregelmessigheter ved dør og dørutstyr. Lukkehastigheten ble likevel justert ned.

Som i tidligere år framgår det at ulykker med barn lett kan forekomme i rulletrapper. Ved uforsiktig bruk kan rulletrapper bl.a. være farlig for små barnefingrer.

Det er viktig at alle ulykker og nestenulykker kommer til heiskontrollens kjennskap, også ulykker som ikke medfører nevneverdig skade og ulykker som tydeligvis ikke skyldes feil på anlegget. Kunnskap om dette kan ha betydning i arbeidet for å unngå framtidige ulykker.

Norsk Heiskontroll nye direktør

Redaksjonen

Norsk Heiskontroll har ansatt Magne J. Kalstad som ny adm. direktør. Han tiltrer stillingen 1. september 2008.

Magne Kalstad er født 19. juni 1950 i Bergen og er utdannet sivilingeniør fra NTH, elektro sterkstrøm, er høyspenningsinstallatør gruppe L og H og er godkjent som sakkyndig driftsleder.

Kalstad har siden 2006 vært adm. direktør for Sylvsmidja Sylvvareverkstad AS på Voss. I perioden 2001-2006 var han adm. direktør for Pronorm AS som er standardiserings felles salgsselskap og kundefront. Forut for dette hadde han lederstillinger i en rekke bedrifter i Norge og vært handels- og teknologiutsending i Tokyo.

Ribe heis as

Søker heismontør med fagbrev
for arbeide med moderniseringer,
service og vedlikehold av heiser
i Oslo og omegn.

Tiltredelse snarest mulig.

Vi ønsker oss en selvstendig montør
med bred erfaring fra feilsøking og
reparasjon av forskjellige typer heiser
- en montør med spesiell interesse
for denne typen arbeid.

Kontaktsmann: Tom Skog
Tlf. 23 37 02 50 / 90 72 80 66
tom.skog@ribeheis.no

Access-gruppen består av Access Vital, Access Dørautomatikk og Access Spesialheiser. Selskapene leverer produkter som gir økt bevegelsesfrihet. Vi har hovedkontor på Hamar og gjennom egne avdelingskontorer og forhandlere dekker vi alle fylker i Norge.

Access Spesialheiser AS selger og monterer alle typer heiser innenfor Heisdirektivet og Maskindirektivet. Vi har kontor i Hamar, Oslo, Moss, Trondheim og Sandefjord, samt forhandlernet som dekker hele landet.

Oppdragsmengden er sterkt økende, og Access Spesialheiser AS søker derfor:

Heismontører

Oslo
Moss
Trondheim
Hamar

Vi ønsker motiverte personer som ønsker å ta del i en spennende og voksende virksomhet.

Vi tilbyr:

- Spennende stilling i en spennende virksomhet
- Opplæring knyttet til produkter og markeder
- Gode betingelser og bonusavtale
- Et hektisk og godt arbeidsmiljø

Spørsmål om stillingen kan rettes til montasjesjef Bengt Fagernes, mobil: 905 74 922, epost: bf@access-gruppen.no.

Skriftlig søknad med attester sendes til:

Access Spesialheiser AS,
Postboks 430,
2303 HAMAR
Epost: bf@access-gruppen.no

www.access-spesialheiser.no

Access-Gruppen
Postboks 430,
N-2303 Hamar,
Telefon 62 51 85 00
access-gruppen.no

ACCESSTM

Nytt heiskonsept fra HK-Service A/S

Arnfinn Rui og Jarl Omestad

Anleggsbesøk i Nedre Tyholmsvei 13, Arendal

Under en større heisutskifting på et hotell i Arendal fikk vi greie på at det bodde to engelskspråklige heismontører på hotellet. Dette var noe som selvfølgelig vekket vår nysgjerrighet med tanke på den siste tids diskusjon om brudd på overenskomst i forbindelse med innleid arbeidskraft til selvstendig heisarbeid i Norge.

Disse to viste seg å være to hyggelige ungarere som monterer på oppdrag for HK-Service. Deres arbeidsoppgave var nymontasje i eksisterende bygg med bla.a. kontorlokaler for NAV.

To dager før påske, en solrik tirsdags formiddag, bestemte vi oss for å avlegge et anleggsbesøk og lage en sak om dette for Heismontøren. Da vi ankom installasjonsstedet traff vi på en elektriker fra HK-Service, stasjonert i Kristiansandsavdelingen. Vi presenterte oss og spurte om det var greit at vi lagde en liten reportasje og tok noen bilder av det nye produktkonseptet. Elektrikeren svarte nølende ja og samtalen var i gang.

Han fortalte at han har overtatt anlegget etter ungarerne og det kunne se ut som det gjensto ca 20 % av montasjen; en del elektrisk arbeid og igangkjøring. Han jobbet denne dagen selvstendig, men skulle dagen etterpå få hjelp fra avdelingslederen i Kristiansand som har montørpapirer. Dette var et nytt og ukjent konsept for elektrikeren som er relativt fersk i faget. Han forteller videre at han selv ikke hadde arbeidet sammen med ungarerne og mente på at de var stasjonert i Bergensavdelingen.

Den nye heisen er satt inn i en gammel sjakt der det tidligere hadde stått en gammel Reberheis, montert i 1988. Nyinstallasjonen er en maskinromsløs wireheis på fire stopp med maskin plassert på vegg i sjaktbunn. Hastighet og nyttelast ukjent. Den tidligere sjakten hadde en sjaktgrudedybde på 1,40 m. som delvis er støpt igjen og nå bare er 26 cm dyp. Det er en uvanlig løsning i forbindelse skjørtplater, der disse skal folde seg inn idet heisen nærmer seg bunn. Dette utstyret skulle monteres dagen etter så vi fikk ikke sett denne løsningen. For service og ettersyn i fremtiden inneholder prosedyren på heisarbeid en mekanisk sperrebom for arbeid under heis.

Maskinramme festet med bolter i vegg. Sannsynligvis limbolter.

Det har de siste åra vært ulykker og skrivelier i bransjen hvor innfesting av maskin har vært i søkelyset. På installasjonen i Nedre Tyholmsvei er maskinen festet med bolter i vegg. Veggen består av leca og ca 1cm puss på overflaten. Festebolter i Leca er sannsynligvis festet med lim. I tillegg er maskinramme boltet fast i sjaktbunnen med to braketter som er sveiset sammen av montør det på stedet.

Dato for overlevering til teknisk kontrollorgan var ikke satt.

Man gjør seg opp noen tanker etter et slikt anleggsbesøk. Er det en slik utvikling vi ønsker i bransjen vår? Vil vi ha en opp-

deling i montasjen, der det først kommer et arbeidslag og tar det grove forarbeidet og at heisen ferdigstilles av en annen? Er det fornuftig å fylle igjen en fullt brukbar sjaktegrop? Er dette standarden vi ønsker når det gjelder innfesting av heismaskin i sjaktbunn, på bakgrunn av våre erfaringer med ulykker og nestenulykker?

Maskin plassert i sjaktbunn med innfestning i vegg. Sjaktgruben er 26cm dyp.

En betongutsparring for kabler ved siden av maskin viser at sjakten er av Leca.

fra SJAKTA:

Navn: Odd Jacobsen

Klubb: Thyssen

Bosted: Oslo

Stilling: Heismontør,
Hovedtillitsvalgt på Thyssen,
styremedlem i HMF

Alder: 39 år

Av Geir Løkke

Thyssen har fått ny hovedtillitsvalgt; Odd Jacobsen. Der har han jobba siden 1997. I hans travle arbeidsdag har det lyktes Heismontøren å gripe tak i ham mellom sjakt og klubbkontor.

Har du jobbet andre steder før du begynte i Thyssen?

Ja, jeg jobbet i et supermarked på Nes-odden. Ellers er det bare Thyssen jeg har jobbet for i Heisbransjen.

Reportasjen heter fra sjakta. Får du selv mulighet til å jobbe noe særlig i sjakta for tida?

Ja, jeg prøvde å jobbe på anlegg etter at jeg ble hovedtillitsvalgt i Thyssen. Det endte med at jeg "mistet" anlegget p.g.a. manglende framdrift grunnet tillitsvalgtarbeid. Jeg går nå på sørvis og småjobber. Er nettopp ferdig med et wireskift.

Når ble du engasjert i tillitsmannsarbeid første gang?

Det var for to år siden, da jeg ble valgt til nestleder i klubben.

Hva er det som engasjerer deg mest i klubb og foreningsarbeid?

Sørge for at det vi overleverer til neste generasjon minst er like bra som det vi sjøl har.

Hva tror du blir de største utfordringene til foreninga i tiden fremover?

Innleie / sosial dumping og angrep på fagbrevet vårt som vi nylig har sett tilfelle av.

Videre er jeg glad for det studiearbeidet vi har i klubb/forening, men jeg ønsker enda mer av det.

Var du samfunnsengasjert før du begynte i heis?

Nei. Som det er for mange andre, var det vanskelig å se de politiske sammenhengene i samfunnet før jeg blei med i foreninga.

Hva fikk deg til å søke deg inn i heismontørfaget?

Jeg har vokst inn i faget. Min far var heismontør og jeg hadde småjobber i Thyssen. Det startet med at jeg var med far på jobb når jeg var 12. Husker fra den tida alle "heisonklene" jeg hadde, kollegaene til far. Fikk etter hvert sommerjobber, og når jeg var 14 var jeg med på å sjau materiell til heisa i Paleé parkeringshus ved Sentralbanestasjonen i Oslo.

Trives du på jobben?

Jeg trives godt, men plages av de stadige konfliktene mellom firmaet og oss ansatte, som har pågått de siste 4-5 årene. Jeg har store problemer med å forstå hvordan firmaet kan tro de tjener på å påse at de til en hver tid er i konflikt med de ansatte. Det fører jo til misnøye, og misfornøyde ansatte kan da umulig være en oppskrift til suksess?!

Hva bedriver du tiden med når du ikke skruer heis eller er i forhandlinger med bedriften?

Går turer i marka og på fjellet. Er dessuten en lidenskaplig klatrer, det være seg ute eller inne (klatrevegger). Det var

for øvrig slik jeg møtte kona. Vi møttes under klatring i Thailand for 7 år siden. Vi har nå vært gift i snart 4 år.

Hva skal du gjøre i sommer?

Jeg og kona starter til helga med en tur til Japan. Hun er nemlig derifra. Vi skal besøke familie og venner. Videre skal vi reise rundt i Europa.

Var det å leve sammen i Norge en selvfølge når dere bestemte dere for det?

Nei. Vi har vært gjennom en prosess når det gjelder valg av land. Vi holdt faktisk alle land åpne i forhold til hvor vi ville bo, ikke bare Norge og Japan. Problemet med Norge for kona var først og fremst problemer med å få jobb, mørketiden og kulturforskjeller. Men valget falt til slutt på Norge, og vi trives.

så enkelt at selv en direktør forstår det

Overenskomst FOR DUMMIES

Et "must" for alle i næringslivet som har en tilfeldig omgang med avtaleverket, spesielt overenskomster.

Forenklet framstilling av alt fra avtaler til overenskomster!

Verv i Heismontørenes Fagforening per 10.04.08

Styret

Verv	Periode	Navn	Telefon privat	Mobiltlf	E-post
Leder	08-10	Rune Larsen	67 56 1452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Nestleder	07-09	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Nestleder	08-10	Dag Thoresen	69 30 83 44	971 80 520	dag.thoresen@broadpark.no
Sekretær	08-09	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
Nestleder/studieleder	07-09	Per Arne Jensen Salo	22 68 99 47	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
Kasserer	07-09	Michael Berggren		481 00 112	kasserer@heis.no
Lærlingerepresentant	08-10				velges 20.4.
1. styremedlem	08-09	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
2. styremedlem	08-10	Edmund Berget		930 45 646	eddie_kick_ass@hotmail.com
3. styremedlem	08-10	Jan Refsnes	51 66 78 04	918 72 686	janrefsn@online.no
4. styremedlem		Tor Moen	35 53 67 03	909 16 330	tor.moen@heis.no
5.styremedlem		Roar Enerly		916 34 682	roar.enerly@heis.no
6.styremedlem		Thomas Skoglund		922 30 888	thomas.skoglund@otisklubben.no
7.styremedlem		Odd Jacobsen		959 86 195	odjaco2@online.no

Ungdomsgruppe

8.styremedlem	08-10	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
9.styremedlem	08-09	Daniel Nyborg		918 80 354	daniel_nyborg@hotmail.com
10.styremedlem	08-10	Vidar Nordtvedt		907 45 270	radivvidar@hotmail.com
11.styremedlem	08-09	Steffen Yttervik		932 21 959	
12.styremedlem	08-10	Dan Terje Rønning		905 77 667	mail@danterje.com
13.styremedlem	08-09	Kristoffer Warhuus		934 93 801	

Andre oppgaver

Medl.reg.	–	Kjell Berntzen	22 28 3760	905 51 422	kjell.berntzen@heis.no
Akkordkontrollør	07 - 09	Ole William Pedersen		900 32 478	
HMS-ansvarlig	07 - 09	Gaute Finstad	72 83 41 75	915 12 935	hms@heis.no
Lærlingansvarlig	07 - 09	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
Redaktør/nettansvar	07 - 09	Geir Eigil Løkke	22 75 00 85	908 77 082	geir.lokke@heis.no
Sekretær	–	Bjørn Tore Egeberg			bjorn.tore@heis.no
Landsstyreprerentant	–	Terje Skog		908 77 069	terje@elogitoa.no

Avdelinger

Bergen	07 - 09	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Drammen	06 - 08	Tommy Hansen		911 14 906	tommy_husaberg@hotmail.com
Hedmark/Oppland	07 - 09	Lasse Aga	62 53 57 70	901 51 334	laga@broadpark.no
Kristiansand	05 - 07	Vidar Johanson			
Møre og Romsdal	08 - 10	Erlend Andberg		911 51 662	erlend.a@hotmail.com
Nord-Norge	06 - 08	Jan Wahlgren		951 91 583	jab-wa@online.no
Oslo	06 - 08	Rune Larsen	67 561 452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Stavanger	07 - 09	Jan Refsnes	51 667 804	918 72 686	janrefsn@online.no
Trondheim	07 - 09	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
Vestfold/Telemark	07 - 09	Terje Haugen		917 46 885	terje.haugen@c2i.net
Østfold	07 - 09	Tor Erik Lundberg		951 91 560	torerl@online.no

Klubber

Otis	Hovedtill.	Thomas Skoglund		922 30 888	thomas.skoglund@otisklubben.no
Otis	Oslo	Tommy Rønning		901 11 690	tommy.ronning@otisklubben.no
Euroheis	Oslo	Frode Stokke	22 29 10 90	975 61 580	eirstokk@online.no
Kone	Norge	Roar Enerly		916 34 682	roar.enerly@heis.no
Melbye	Oslo	Terje Amundsen		952 28 775	ter-amu@online.no
Reber Schindler	Hovedtill.	Tor Moen	35 53 67 03	909 16 330	tor.moen@heis.no
Reber Schindler	Oslo	Ove Opheim	67 90 07 76	906 14 238	oveoph@online.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Stahl	Bergen	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Thyssen	Oslo	Odd Jacobsen		959 86 195	odjaco2@online.no
Ribe	Oslo	Bjørn Gundersen		957 98 987	bjorn.gundersen@heis.no
HK Service	Bergen	Kenneth Andberg		959 86 255	kenneth.andberg@hjemme.no
Ing Stein Knutsen	Bergen	Yngve Larsen		992 56 725	ynglar@online.no
Heis-Tek	Bergen				
Heis-Tek	Oslo	Terje Gundersen		909 47 048	t-gund@online.no
Heis-Tek	Tromsø	Tore Olsen		900 30 576	toreolsen74@yahoo.com
Uniheis	Oslo	Eivind Søreide Solsvik		982 30 870	eivind@uniheis.no
Norheis	Oslo	Jonny Ødegaard		952 98 601	jonny@norheis.no

Avdeling

Avdeling	Adresse	Tlf.kontor	telefaks	E-post
Oslo	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo	22 17 45 50	22 17 45 53	heis@heis.no
Bergen	Kalfarv. 71, 5018 Bergen	55 368766	55 36 55 77	bergen@heis.no
Trondheim	Postboks 9254, 7424 Trondheim	72 848390	72 84 83 90	trondheim@heis.no
Stavanger	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger	51 840460		janrefsn@online.no
Kone	c/o HMF			koneklubben@heis.no
Thyssen	c/o HMF			tke.klubb@thyssenkrupp.no